Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (šestého senátu)

12. května 2016 *

„Finanční pomoc — Výzkum — Sedmý rámcový program pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013) — Projekt eDIGIREGION — Rozhodnutí Komise o odmítnutí účasti podniku — Žaloba na neplatnost — Lhůta pro podání žaloby — Počátek — Nepřípustnost — Mimosmluvní odpovědnost — Morální újma — Dostatečně závažné porušení právní normy, která přiznává práva jednotlivcům“

Ve věci T-468/14,

Holistic Innovation Institute, SLU, se sídlem v Pozuelo de Alarcón (Španělsko), původně zastoupená R. Muñiz Garcíou, dále J. Marín Lópezem, advokáty,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené R. Lyalem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J. Rivas Andrésem, advokátem,

žalované,

jejímž předmětem je žaloba podaná na základě článku 263 SFEU, směřující ke zrušení rozhodnutí Komise ARES (2014) 710158 ze dne 13. března 2014, které odmítá účast žalobkyně na projektu eDIGIREGION, a dále žaloba podaná na základě článku 268 SFEU, směřující k náhradě škody ve výši 3 055 000 eur, jakož i splatných úroků, která byla žalobkyni údajně způsobena v důsledku tohoto rozhodnutí, a podpůrně k určení znalce pro účely stanovení vzniklé škody,

TRIBUNÁL (šestý senát),

ve složení S. Frimodt Nielsen, předseda, F. Dehousse (zpravodaj) a A. M. Collins, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 14. ledna 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: španělština.

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Žalobkyně, Holistic Innovation Institute, SLU, je španělskou společností založenou v červnu 2011, která v zásadě působí v telekomunikacích, rozvoji a poradenských službách v oblasti telekomunikací, jakož i ve výzkumu a inovacích. Její právní zástupce a jediný jednatel byl dříve předsedou a jednatelem společnosti R., která přistoupila k dobrovolné likvidaci v únoru 2012.

2 V letech 2012 a 2013 se žalobkyně, jakož i patnáct dalších podniků a regionálních aktérů účastnili konsorcia, které podalo návrh na účast v projektu eDIGIREGION (Realising Digital Agenda Through Transnational Cooperation Between Regions).

3 Tento projekt má za cíl realizovat digitální agendu díky nadnárodní spolupráci mezi regiony. Byl zahájen Komisí Evropských společenství v rámci rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013) (Úř. věst. 2006, L 412, s 1). Projekt eDIGIREGION byl naplánován na období 36 měsíců za finančního přispění Evropské unie v maximální výši 2 999 971 eur.

4 Jelikož návrh předložený Komisi konsorciem získal celkovou známku 13 z 15 v rámci prvního hodnocení, byla v únoru 2013 zahájena fáze vyjednávání s Komisí.

5 V dubnu 2013 obdržela Komise doplňující informace týkající se zejména výsledků auditů, které byly uskutečněny u společnosti R., podobností, jež existují mezi žalobkyní a společností R., jakož i dalších aspektů souvisejících s provozní a finanční způsobilostí žalobkyně.

6 Elektronickou poštou ze dne 28. a 29. května, ze dne 12. a 19. června a ze dne 2. července 2013 si Komise od žalobkyně vyžádala informace týkající se jejích finančních a provozních údajů, zejména pokud jde o personální kapacity. Zástupce žalobkyně odpověděl elektronickou poštou ze dne 29. května, 4., 13. a 19. června 2013.

7 V nedatovaném dopise, o němž ze spisu vyplývá, že byl sepsán dne 20. září 2013, Komise žalobkyni sdělila, že provedla hloubkové hodnocení její provozní a finanční způsobilosti, po jehož ukončení dospěla k závěru, že žalobkyně neprokázala svou způsobilost plnit úkoly uvedené v návrhu projektu. Komise tak rozhodla o odmítnutí účasti žalobkyně v projektu eDIGIREGION.

8 Dopisem ze dne 30. září 2013 žalobkyně Komisi potvrdila, že přijala dopis, jímž jí bylo sděleno odmítnutí její účasti v projektu eDIGIREGION. Toto odmítnutí zpochybnila, uvedla, že je připravena poskytnout důkazy nezbytné k prokázání její provozní a finanční způsobilosti a požádala Komisi, aby své posouzení přehodnotila.

9 Dopisem ze dne 15. října 2013 Komise přijetí této námitky potvrdila a uvedla, že žalobkyně obdrží odpověď v průběhu listopadu 2013.

10 V průběhu měsíce října a listopadu 2013 probíhala korespondence prostřednictvím elektronické pošty mezi zástupcem žalobkyně na straně jedné a Komisí a koordinátorem projektu eDIGIREGION na straně druhé. V dopise ze dne 29. listopadu 2013 Komise žalobkyni sdělila, že jednání nezdržovala úmyslně, nevyzradila důvěrné informace ani nevyvíjela nátlak na třetí osoby, který by vedl k odmítnutí účasti žalobkyně. Potvrdila jí, že právě přehodnocovala informace, o něž se opírala ve svém rozhodnutí o odmítnutí její účasti v projektu eDIGIREGION, a uvedla, že pokud by toto nové hodnocení mělo vést k příznivému závěru, nebránila by žalobkyni, aby se znovu zapojila do konsorcia. Komise jí nicméně sdělila, že toto nové hodnocení nemohlo vést k pozastavení jednání.

11 Dopisem ze dne 20. prosince 2013 Komise s uvedením podrobné argumentace potvrdila své posouzení, podle něhož účast žalobkyně v projektu eDIGIREGION bylo třeba odmítnout z důvodů, že neměla dostatečnou způsobilost ve smyslu řídící a administrativní způsobilosti, vyvolávala nekorektní dojem ohledně své technické a vědecké způsobilosti a měla nízkou schopnost spolufinancování.

12 Dne 14. ledna 2014 žalobkyně zaslala členovi Komise pověřenému výzkumem, inovacemi a vědou dopis zpochybňující posouzení Komise, k němuž byla připojena příloha obsahující její argumenty coby odpověď na argumenty Komise ze dne 20. prosince 2013.

13 Dopisem ze dne 13. března 2014, zaslaným doporučeně s doručenkou a přijatým dne 21. března 2014, k němuž byla připojena příloha obsahující podrobnou odpověď na argumenty žalobkyně, Komise žalobkyni sdělila, že potvrzuje své závěry, jež byly žalobkyni dříve sděleny dopisem ze dne 20. prosince 2013, že její rozhodnutí o jejím vyloučení z jednání je od tohoto okamžiku pravomocné a že proti němu může podat žalobu k Tribunálu na základě článku 263 SFEU do dvou měsíců od okamžiku doručení tohoto dopisu. Upřesnila, že odpovědi žalobkyně na tento dopis nebudou mít za účinek pozastavení lhůty pro podání žaloby.

14 Dopisem ze dne 2. dubna 2014 žalobkyně sdělila Komisi, že měla za to, že její posouzení bylo nesprávné a že jej hodlala napadnout soudní cestou.

15 Dne 12. května Komise žalobkyni odpověděla, že důvody odmítnutí její účasti byly vysvětleny již dříve a že nebylo třeba poskytnout další vyjádření, jelikož nebyla předložena žádná nová skutečnost.

16 Grantová dohoda byla podepsána bez žalobkyně dne 28. března 2014.

Řízení a návrhová žádání účastnic ízení

17 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 24. června 2014 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

18 Na návrh soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (šestý senát) o zahájení ústní části řízení. V rámci organizačních procesních opatření upravených v článku 89 svého jednacího řádu Tribunál vyzval účastnice řízení, aby písemně odpověděly na otázku týkající se přípustnosti žaloby na náhradu škody. Účastnice řízení této výzvě vyhověly ve stanovené lhůtě.

19 Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 14. ledna 2016.

20 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

— zrušil rozhodnutí Komise o vyloučení z projektu eDIGIREGION;

— nařídil soudní znalecký posudek a určil soudního znalce k posouzení hospodářské újmy, která jí vznikla;

— vyslechl svědectví určitých koordinátorů projektů;

— uložil Komisi platbu náhrady škody za vzniklou újmu ve výši 3 055 000 eur, včetně splatných úroků, nebo podpůrně platbu ve výši určené soudním znalcem;

— zveřejnil rozsudek Tribunálu ve specializovaných médiích a přinejmenším v určitých publikacích Komise;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení;

21 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— prohlásil žalobu na neplatnost za nepřípustnou nebo ji podpůrně zamítl jako neopodstatněnou;

— zamítl návrh na náhradu škody jako neopodstatněný;

— uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K žalobě na neplatnost

22 Komise tvrdí, že žaloba na neplatnost je podána opožděně, a je tedy nepřípustná. Tvrdí, že napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 21. března 2014 a že žaloba byla podána až dne 24. června 2014, tedy po uplynutí lhůty pro podání žaloby. V duplice doplňuje, že napadené rozhodnutí vyvolává právní účinky od okamžiku doručení jeho příjemci, aniž by bylo potřeba jej zveřejnit. Kromě toho původní znění žaloby, které bylo podepsáno elektronicky, bylo odesláno elektronickou poštou dne 20. května 2014, zatímco jediným elektronickým prostředkem k podání procesních aktů je e-Curia. Kromě toho podepsaný prvopis žaloby došel kanceláři Tribunálu až dne 14. června, tedy po uplynutí dodatečné desetidenní lhůty stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991.

23 Žalobkyně tvrdí, že žaloba je přípustná. Uvádí, že lhůta pro podání žaloby začíná běžet od zveřejnění napadeného rozhodnutí a že žalobní odpověď neuvádí žádné datum zveřejnění. Rovněž tvrdí, že žaloba podepsaná elektronickým podpisem byla podána ve lhůtě pro podání žaloby před zveřejněním napadeného rozhodnutí. Doplňuje, že lhůta stanovená Tribunálem k odstranění vad žaloby byla dodržena. Na jednání se dovolávala nezbytnosti dodržovat právo na účinné opravné prostředky a na existenci omluvitelného omylu.

24 Je třeba připomenout, že podle čl. 263 šestého pododstavce SFEU musí být žaloba na neplatnost podána ve lhůtě dvou měsíců, a to podle okolností ode dne vyhlášení napadeného aktu, ode dne jeho oznámení žalobci nebo ode dne, kdy se o něm žalobce dozvěděl. Z článku 297 odst. 2 třetího pododstavce SFEU rovněž plyne, že rozhodnutí, ve kterých je uvedeno, komu jsou určena, se oznamují těm, jimž jsou určena, a nabývají účinku tímto oznámením. Kromě toho se v souladu s čl. 102 odst. 2 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 procesní lhůty prodlužují o jednotnou lhůtu deseti dnů z důvodu vzdálenosti.

25 Podle ustálené judikatury má lhůta pro podání žaloby kogentní povahu, jelikož byla stanovena za účelem zajištění jasnosti a jistoty právních situací a za účelem zabránění jakékoli diskriminaci nebo svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti, a unijnímu soudu přísluší ověřit i bez návrhu, zda uvedená lhůta byla dodržena (rozsudky ze dne 23. ledna 1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, bod 21, a ze dne 6. prosince 2012, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-167/10, nezveřejněn, EU:T:2012:651, bod 37).

26 V projednávané věci je napadené rozhodnutí obsaženo v dopise Komise ze dne 13. března 2014 zaslaném žalobkyni doporučeně s doručenkou. Je nesporné, že žalobkyně jej obdržela dne 21. března 2014. Tento dopis kromě toho upřesňoval, že rozhodnutí o vyloučení žalobkyně z jednání bylo pravomocné a že mohla podat žalobu k Tribunálu na základě článku 263 SFEU ve lhůtě dvou měsíců od doručení dotčeného dopisu. Tento dopis dále upřesňoval, že odpovědi žalobkyně neměly za účinek pozastavení lhůty pro podání žaloby.

27 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně v replice, tedy napadené rozhodnutí nemuselo být zveřejněno a po zohlednění lhůty z důvodu vzdálenosti uplynula lhůta pro podání žaloby dne 2. června 2014.

28 Žalobkyně zajisté zaslala žalobu elektronickou poštou dne 20. května 2014. Je však třeba připomenout, že na základě čl. 43 odst. 6 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 je den, kdy je stejnopis podepsaného prvopisu podání doručen do kanceláře Tribunálu telefaxem nebo elektronickou poštou, rozhodný pro účely zachování procesních lhůt pouze v případě, že podepsaný prvopis podání je doručen do této kanceláře do deseti dnů po přijetí telefaxu či elektronické pošty.

29 V projednávané věci přitom prvopis žaloby došel kanceláři Tribunálu dne 6. června 2014, tedy po uplynutí desetidenní lhůty stanovené v čl. 43 odst. 6 jednacího řádu ze dne 2. května 1991.

30 Kromě toho tento prvopis neobsahoval vlastnoruční podpis advokáta žalobkyně, ale vlastnoruční podpis žalobkyně a kopii podpisu jejího advokáta.

31 Je třeba ještě připomenout, že nepředložení prvopisu žaloby podepsaného advokátem za tímto účelem zmocněným nepatří mezi formální vady, které by mohly být odstraněny na základě čl. 44 odst. 6 jednacího řádu ze dne 2. května 1991. Tento požadavek musí být považován za podstatnou formální náležitost a musí být uplatňován striktně v tom smyslu, že jeho nedodržení způsobí nepřípustnost žaloby v okamžiku uplynutí procesních lhůt (rozsudek ze dne 22. září 2011, Bell & Ross v. OHIM, C-426/10 P, EU:C:2011:612, bod 42; usnesení ze dne 21. září 2012, Noscira v. OHIM, C-69/12 P, nezveřejněno, EU:C:2012:589, body 22 a 23, a rozsudek ze dne 23. května 2007, Parlament v. Eistrup, T-223/06 P, EU:T:2007:153, body 48 a 51).

32 Argument žalobkyně, jenž vychází z omluvitelnosti omylu, jenž nastal kvůli tomu, že podle španělského práva je chybějící podpis advokáta na žalobě napravitelný, je třeba zamítnout. Pojem omluvitelného omylu je totiž nutno vykládat striktně a může se týkat pouze výjimečných okolností (rozsudek ze dne 22. září 2011, Bell & Ross v. OHIM, C-426/10 P, EU:C:2011:612, bod 47). Za přípravu, kontrolu a ověření procesních písemností, jež mají být předloženy soudní kanceláři, odpovídá advokát dotčeného účastníka řízení a v projednávané věci argumenty žalobkyně vycházející z vnitrostátního práva neumožňují dospět k závěru o existenci výjimečných okolností ve smyslu použitelné judikatury.

33 Kromě toho skutečnost, že chybějící podpis advokáta na žalobě není v unijním právu odstranitelnou vadou (viz bod 31 výše), nezpochybňuje právo na účinný opravný prostředek. Striktní použití procesních pravidel totiž odpovídá požadavku právní jistoty a nutnosti zabránit jakékoli diskriminaci nebo jakémukoli svévolnému zacházení při výkonu spravedlnosti. Ačkoli podmínky podání žalob a lhůty pro podání žalob omezují právo na přístup k soudu, toto omezení nepředstavuje zásah do samotné podstaty tohoto základního práva na skutečnou soudní ochranu, a to tím spíše, že dotčená pravidla jsou jasná a nevykazují zvláštní výkladovou obtížnost (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 21. září 2012, Noscira v. OHIM, C-69/12 P, nezveřejněno, EU:C:2012:589, body 33 až 35 a citovaná judikatura).

34 Z toho plyne, že podmínky čl. 43 odst. 6 jednacího řádu ze dne 2. května 1991 nebyly dodrženy a že na žalobu zaslanou žalobkyní dne 20. května 2014 nelze nahlížet tak, že představuje platně podanou žalobu.

35 Kromě toho žalobkyně tvrdí, že podala žalobu podepsanou elektronickým podpisem ve lhůtě pro podání žaloby. Žaloba podaná prostřednictvím e-Curia dne 24. června 2014 je rovněž podána opožděně vzhledem k tomu, že lhůta uplynula dne 2. června 2014.

36 Z toho plyne, že žalobu na neplatnost je třeba odmítnout jako nepřípustnou, aniž by bylo třeba zkoumat meritorní argumenty vznesené žalobkyní.

K žalobě na náhradu škody

37 Zaprvé žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je protiprávní a mělo pro ni závažné hospodářské důsledky. Uplatňuje ztrátu příjmů týkající se projektu eDIGIREGION, jakož i dalších projektů a zdůrazňuje negativní dopad na institucionální klienty a její konkurenceschopnost. Svou újmu odhaduje na 3 055 000 eur a požaduje rovněž určení znalce, aby posoudil hospodářskou újmu, která jí vznikla. Zadruhé uplatňuje újmu utrpěnou z důvodu dehonestace ze strany Komise, která ovlivnila její důvěryhodnost, a v tomto ohledu požaduje zveřejnění a sdělení rozhodnutí Tribunálu.

38 Na otázku Tribunálu ohledně přípustnosti žaloby na náhradu škody žalobkyně zdůrazňuje, že Komise nepřípustnost uvedené žaloby neuplatnila, a tvrdí, že je přípustná.

39 Komise tuto argumentaci zpochybňuje a při odpovědi na otázku Tribunálu se dovolává nepřípustnosti žaloby na náhradu škody.

40 Je třeba připomenout, že v souladu s čl. 340 druhým pododstavcem SFEU v případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí Unie v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států škody způsobené jejími orgány nebo jejími zaměstnanci při výkonu jejich funkcí.

41 Podle ustálené judikatury je vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie ve smyslu výše uvedeného ustanovení za protiprávní jednání jejích orgánů vázán na splnění souboru podmínek, a sice protiprávnosti jednání vytýkaného orgánu, skutečné existence škody a existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným jednáním a uplatňovanou škodou (rozsudky ze dne 29. září 1982, Oleifici Mediterranei v. EHS, 26/81, EU:C:1982:318, bod 16; ze dne 9. září 2008, FIAMM a další v. Rada a Komise, C-120/06 P a C-121/06 P, EU:C:2008:476, body 106 a 164 až 166, a ze dne 16. října 2014, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-297/12, nezveřejněn, EU:T:2014:888, bod 28). Kromě toho judikatura stran podmínky týkající se protiprávního jednání vytýkaného dotčenému orgánu vyžaduje, aby bylo prokázáno dostatečně závažné porušení právní normy přiznávající práva jednotlivcům. Rozhodujícím kritériem umožňujícím dospět k závěru, že porušení unijního práva je dostatečně závažné, je kritérium zjevného a závažného nedodržení, dotčeným unijním orgánem nebo institucí, mezí jejich posuzovací pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. července 2000, Bergaderm a Goupil v. Komise, C-352/98 P, EU:C:2000:361, body 42 až 44; ze dne 17. března 2005, AFCon Management Consultants a další v. Komise, T-160/03, EU:T:2005:107, bod 93, a ze dne 16. října 2014, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-297/12, nezveřejněn, EU:T:2014:888, bod 29).

42 Pokud jde o podmínku týkající se skutečné existence škody, odpovědnost Unie může být založena pouze tehdy, byla-li žalobci způsobena skutečná a určitá škoda, což přísluší prokázat žalobci (rozsudky ze dne 14. října 2014, Giordano v. Komise, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, bod 36, a ze dne 16. října 2014, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-297/12, nezveřejněn, EU:T:2014:888, bod 30).

43 Pokud jde o podmínku týkající se existence příčinné souvislosti mezi tvrzeným jednáním a uplatňovanou škodou, z ustálené judikatury vyplývá, že tvrzená škoda musí dostatečně přímým způsobem vyplývat z vytýkaného jednání, jelikož toto jednání musí být rozhodující příčinou škody, což musí prokázat žalobce (rozsudky ze dne 30. ledna 1992, Finsider a další v. Komise, C-363/88 a C-364/88, EU:C:1992:44, bod 25, a ze dne 20. Září 2011, Evropaïki Dynamiki v. EIB, T-461/08, EU:T:2011:494, bod 209).

44 Jestliže tedy jedna ze tří podmínek vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie není splněna, musí být nároky na náhradu škody zamítnuty, aniž je třeba zkoumat, zda jsou splněny zbývající dvě podmínky (rozsudek ze dne 16. října 2014, Evropaïki Dynamiki v. Komise, T-297/12, nezveřejněn, EU:T:2014:888, bod 33; v tomto smyslu viz rovněž rozsudek ze dne 15. září 1994, KYDEP v. Rada a Komise, C-146/91, EU:C:1994:329, bod 81).

45 Je rovněž třeba připomenout, že podle judikatury žaloba na náhradu škody založená na čl. 340 druhém pododstavci SFEU je samostatným procesním prostředkem v rámci procesních prostředků v unijním právu, takže nepřípustnost žaloby na neplatnost nezpůsobuje sama o sobě nepřípustnost žaloby na náhradu škody (rozsudky ze dne 15. března 1995, COBRECAF a další v. Komise, T-514/93, EU:T:1995:49, bod 58, a ze dne 17. října 2002, Astipesca v. Komise, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 139).

46 I když účastník řízení může postupovat tak, že podá žalobu na náhradu škody, přičemž žádné ustanovení ho nenutí domáhat se zrušení protiprávního aktu, který mu způsobuje újmu, nesmí nicméně tímto způsobem obcházet nepřípustnost návrhu, který se týká stejné protiprávnosti a má stejný finanční cíl (usnesení ze dne 26. října 1995, Pevasa a Inpesca v. Komise, C-199/94 P a C-200/94 P, EU:C:1995:360, bod 27).

47 Žaloba na náhradu škody tak musí být prohlášena za nepřípustnou, jestliže ve skutečnosti směřuje k tomu, aby bylo zrušeno individuální pravomocné rozhodnutí a jestliže by zapříčinila zrušení právních účinků tohoto rozhodnutí, kdyby jí bylo vyhověno (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. ledna 1987, Krohn Import-Export v. Komise,175/84, EU:C:1987:8, body 32 a 33; ze dne 15. března 1995, COBRECAF a další v. Komise,T-514/93, EU:T:1995:49, body 58 a 59, a ze dne 17. října 2002, Astipesca v. Komise, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 140). Tak je tomu, jestliže žalobkyně prostřednictvím žaloby na náhradu škody usiluje o dosažení výsledku, jenž je totožný s výsledkem, který by jí přinesl úspěch žaloby na neplatnost, již opomněla včas podat (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 4. října 2010, Ivanov v. Komise, C-532/09 P, nezveřejněno, EU:C:2010:577, bod 24).

48 Kromě toho by žaloba na náhradu škody mohla rovněž zrušit právní účinky pravomocného rozhodnutí, pokud by žalobkyně usilovala o širší prospěch, jenž by však zahrnoval prospěch, který by mohla získat z rozsudku prohlašujícího neplatnost. Aby však v takové situaci bylo možno dospět k závěru o nepřípustnosti žaloby na náhradu škody, je nezbytné konstatovat existenci úzké spojitosti mezi žalobou na náhradu škody a žalobou na neplatnost (usnesení ze dne 24. května 2011, Power-One Italy v. Komise, T-489/08, nezveřejněno, EU:T:2011:238, bod 46).

49 Je třeba dodat, že přípustnost návrhových žádání směřujících k náhradě škody může přezkoumat soud i bez návrhu, pokud se dotýká veřejného pořádku (rozsudek ze dne 17. října 2002, Astipesca v. Komise, T-180/00, EU:T:2002:249, bod 139).

50 Argumenty žalobkyně, jimiž uplatňuje hospodářskou a nemajetkovou újmu, je tedy třeba přezkoumat ve světle těchto úvah.

K hospodářské újmě

51 Žalobkyně tvrdí, že hospodářská újma, kterou utrpěla, má tři samostatné části.

52 Zaprvé požaduje náhradu ve výši 438 165 eur odpovídající ztrátě dotace související s projektem eDIGIREGION.

53 Je třeba konstatovat, že tento návrh zní na zaplacení částky, jejíž výše přesně odpovídá nárokům, o něž byla žalobkyně podle svého názoru v důsledku napadeného rozhodnutí připravena. Uvedený návrh tedy nepřímo směřuje k prohlášení neplatnosti individuálního rozhodnutí, jímž byla vyloučena z projektu, a usiluje o tentýž výsledek, jako je výsledek sledovaný žalobou na neplatnost.

54 Žaloba na neplatnost proti rozhodnutí o vyloučení žalobkyně z projektu eDIGIREGION přitom byla prohlášena za nepřípustnou (bod 36 výše) a toto rozhodnutí se tak stalo konečným.

55 Návrh na náhradu škody související se ztrátou dotace ve výši 438 165 eur za uvedený projekt je tudíž v souladu s judikaturou citovanou v bodech 46 a 47 výše nepřípustný.

56 Zadruhé žalobkyně v podstatě tvrdí, že jí vznikla újma související se ztrátou zdrojů plánovaných na roky 2014, 2015 a 2016 ve výši 146 055 eur za každý rok v průběhu těchto tří let. V replice uvádí újmu odpovídající dodatečným výhodám plynoucím z projektu a částku, jež převyšuje částku přidělenou do jejího rozpočtu, jakož i újmu související s dopadem na její budoucí konkurenceschopnost a s nezhodnocením jejích znalostí.

57 Tento návrh přitom rovněž směřuje k zaplacení částky, o niž byla podle svého názoru v důsledku napadeného rozhodnutí připravena. Tímto návrhem usiluje o to, aby se z finančního hlediska znovu dostala do situace, v níž by se podle svého názoru nacházela, pokud by nebylo přijato rozhodnutí směřující k jejímu vyloučení z projektu. Návrh směřující k platbě těchto částek tedy vykazuje úzkou spojitost s prohlášením neplatnosti rozhodnutí směřujícího k jejímu vyloučení z projektu ve smyslu judikatury citované v bodě 48 výše. Takový návrh je tak rovněž nepřípustný.

58 Kromě toho – i kdyby tato spojitost s žalobou na neplatnost nebyla považována za dostatečně úzkou k tomu, aby zapříčinila nepřípustnost návrhu na náhradu újmy související se ztrátou plánovaných zdrojů – tento návrh by v každém případě bylo třeba zamítnout jako neopodstatněný. Uváděné číselné údaje týkající se ztráty plánovaných zdrojů pro roky 2014, 2015 a 2016 nejsou nijak podloženy. Kromě toho odpovědnost Unie může být založena pouze tehdy, byla-li žalobci způsobena skutečná a určitá škoda, což musí posledně uvedený prokázat v souladu s judikaturou citovanou v bodě 42 výše. Uváděné plány přitom nepředstavují důkaz o skutečné a určité škodě ve smyslu judikatury. To platí rovněž pro újmu související s dopadem na její budoucí konkurenceschopnost a s nezhodnocením jejích znalostí.

59 Tento návrh je tedy nepřípustný a v každém případě neopodstatněný.

60 Zatřetí, pokud jde o ztrátu příjmů v souvislosti s jinými projekty než s projektem eDIGIREGION, žalobkyně poukazuje na projekty INACHUS a ZONeSEC. Odkazuje zároveň na částky související s projekty samotnými, a sice dotace ve výši 359 500 eur za projekt INACHUS a ve výši 421 750 eur za projekt ZONeSEC, a na částky odpovídající zdrojům plánovaným na léta 2014 až 2017.

61 Je však třeba uvést, že číselné údaje uvedené žalobkyní nejsou nijak podloženy. Kromě toho se na uvedené projekty nevztahuje rozhodnutí Komise ze dne 13. března 2014. Toto rozhodnutí se totiž týká pouze projektu eDIGIREGION a Komise v něm ostatně jasně upřesnila, že nepředjímá rozhodnutí, které bude přijato ohledně dalších návrhů projektů, jichž se žalobkyně účastnila.

62 Nebyla tudíž prokázána příčinná souvislost mezi jednáním Komise, jež vyústilo v rozhodnutí ze dne 13. března 2014, na straně jedné a případnou škodou týkající se těchto projektů na straně druhé.

63 Tento návrh týkající se dalších projektů tak musí být rovněž zamítnut.

64 Z toho vyplývá, že návrh na náhradu škody, pokud jde o hospodářskou újmu žalobkyně, tedy musí být v plném rozsahu zamítnut.

K nemajetkové újmě

65 Na prvním místě z písemností žalobkyně vyplývá, že tvrdí, že utrpěla nemajetkovou újmu z důvodu jednání Komise, které kvalifikovala jako dehonestující a které údajně ovlivnilo její důvěryhodnost a její pověst. Rovněž tvrdí, že svým nátlakem Komise zpomalila vyjednávací řízení s úmyslem stigmatizovat ji

jako nežádoucího účastníka v evropských projektech. Z titulu odškodnění se domáhá zveřejnění rozhodnutí Tribunálu v určitých publikacích Komise a jeho sdělení členům konsorcií, jichž se účastnila a jejichž projekty byly přerušeny nebo opožděny.

66 Je třeba podotknout, že tento návrh by nezapříčinil zrušení právních účinků napadeného rozhodnutí, kdyby mu bylo vyhověno. Nesměřuje totiž k dosažení výsledku, jenž je totožný s výsledkem, který by jí přinesl úspěch žaloby na neplatnost napadeného rozhodnutí, již opomněla včas podat. Tento návrh je tedy s ohledem na judikaturu uvedenou v bodech 46 až 48 výše přípustný.

67 Na podporu své argumentace žalobkyně kromě toho tvrdí, že zástupci Komise vyvíjeli nátlak směřující k tomu, aby ji vyloučili z evropských výzkumných projektů. Především uvádí, že její konflikt s Komisí týkající se projektu eDIGIREGION má dopady na další dva projekty, a to projekty ZONeSEC a INACHUS, v nichž Komise měla informovat další společníky o jejích problémech s účastí v evropských projektech. Na podporu svých tvrzení žalobkyně předkládá korespondenci prostřednictvím elektronické pošty.

68 Tuto argumentaci je v projednávané věci třeba zamítnout.

69 Zaprvé, pokud jde o elektronickou poštu týkající se projektů ZONeSEC a INACHUS, je totiž třeba uvést, že žalobkyně výslovně nezmiňuje, která právní norma přiznávající práva jednotlivcům byla v projednávané věci porušena. Především neprokazuje, že by protiprávní jednání Komise zakládalo dostatečně závažné porušení takové právní normy.

70 V tomto ohledu v elektronické zprávě ze dne 12. září 2013 zaslané panu S., akcionáři žalobkyně, koordinátor projektu INACHUS uvedl důležité komentáře Komise týkající se žalobkyně a vyžadující projednání. Není však uvedena žádná zmínka o obsahu těchto komentářů. Kromě toho v odpovědi na tuto elektronickou zprávu ze dne 17. září 2013 žalobkyně poskytuje popis své organizace. Je tedy naprosto možné, že komentáře Komise vyžadující projednání se týkaly právě této čistě technické záležitosti.

71 Stejně tak v rámci projektu ZONeSEC sama žalobkyně dne 15. ledna 2014 zaslala elektronickou zprávu koordinátorovi projektu, v němž odkazuje na obtíže mezi její bývalou společností, R., a Výkonnou agenturou pro výzkum a navrhuje další podniky, které by ji zastoupily v případě, že by tyto obtíže měly ohrozit podpis smlouvy v projektu ZONeSEC. Koordinátor projektu dále zaslal elektronickou zprávu ze dne 25. února 2014 společníkům uvedeného projektu, v němž odkazuje na rozpočtové problémy, které je třeba vyřešit, a uvádí, že toto zpoždění může souviset s nezbytností vyčkat rozhodnutí Výkonné agentury pro výzkum ohledně žalobkyně.

72 Z předchozího plyne, že důkazy předložené žalobkyní nijak neprokazují její tvrzení ohledně údajně dehonestujícího přístupu Komise.

73 Zadruhé žalobkyně předkládá elektronickou zprávu týkající se dalších projektů, a sice projektů ClusMED, Global ITV a INSO 2. Tyto dokumenty však nejsou relevantní, jelikož se netýkají žalobkyně, ale jejího akcionáře, pana S., jenž není účastníkem tohoto řízení. Argument, podle něhož má veškerá újma žalobkyně dopady na tohoto akcionáře, tento závěr nezpochybňuje.

74 Zatřetí si žalobkyně stěžuje na skutečnost, že v rámci projektu eDIGIREGION Komise svým nátlakem zpozdila vyjednávací řízení, aby ji stigmatizovala.

75 Je třeba konstatovat, že jednání s Komisí, která měla být zakončena dne 20. března 2013, byla ukončena v listopadu 2013. Není přitom prokázáno, že Komise v tomto období žalobkyni stigmatizovala. Naopak ze skutečností ve spise, připomenutých v bodech 5 až 10 výše, plyne, že Komise

v zájmu řádné finanční správy toto období využila k hloubkovému přezkumu situace žalobkyně s ohledem na podmínky vyžadované pro účast v projektu eDIGIREGION, aby skutečnosti ve spise objasnila a vysvětlila jí důvody odmítnutí její účasti v projektu.

76 S přihlédnutím ke skutečnostem ve spise je třeba konstatovat, že žalobkyně neprokazuje existenci protiprávního nebo dehonestujícího jednání ze strany Komise.

77 Návrh žalobkyně na náhradu škody z důvodu poškození její pověsti na základě jednání Komise je tedy třeba zamítnout, aniž by bylo třeba zkoumat, zda jsou splněny podmínky související s existencí škody a příčinné souvislosti.

78 Na druhém místě se žalobkyně na jednání rovněž dovolávala nemajetkové újmy spočívající v poškození její pověsti, jež souvisela s přijetím napadeného rozhodnutí.

79 Tribunál připomíná, že z ustanovení čl. 44 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 48 odst. 2 jednacího řádu z 2. května 1991 vyplývá, že návrh, kterým se zahajuje řízení, musí uvádět předmět sporu a stručný popis uplatňovaných žalobních důvodů a že předkládání nových žalobních důvodů v průběhu řízení není přípustné, ledaže by se tyto důvody zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Nicméně důvod nebo argument, který výslovně nebo konkludentně rozšiřuje důvod dříve uvedený v návrhu na zahájení řízení a je s ním úzce spojen, musí být prohlášen za přípustný (rozsudek ze dne 11. července 2013, Ziegler v. Komise, C-439/11 P, EU:C:2013:513, bod 46). Analogické řešení platí i ve vztahu k výtce dovolávané na podporu žalobního důvodu (rozsudek ze dne 19. května 2010, Boliden a další v. Komise, T-19/05, EU:T:2010:203, bod 90).

80 V projednávané věci výtka uplatněná žalobkyní, podle níž na základě napadeného rozhodnutí utrpěla nemajetkovou újmu, nevyplývá z návrhu na zahájení řízení a nezakládá se na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Kromě toho se nejedná o rozšíření již dříve uvedeného důvodu. Nemajetková újma, jež byla uplatněna v návrhu na zahájení řízení a přezkoumána v bodech 65 až 76 výše, byla uplatněna z důvodu jednání Komise, a nikoli v souvislosti s napadeným rozhodnutím.

81 Výtku vycházející z existence nemajetkové újmy související s přijetím napadeného rozhodnutí je třeba odmítnout jako novou, a tedy nepřípustnou v souladu s čl. 48 odst. 2 jednacího řádu ze dne 2. května 1991.

82 V každém případě, i kdybychom připustili, že se nejedná o novou výtku, je třeba konstatovat, že návrh žalobkyně není v tomto ohledu vyčíslen a nepřímo usiluje o to, aby bylo konstatováno, že její účast v projektu eDIGIREGION neměla být zrušena. Jinak řečeno, takový návrh v podstatě usiluje o dosažení téhož výsledku, jako je výsledek, o který byla podle svého názoru připravena z důvodu opožděného podání své žaloby na neplatnost. Tento návrh se tedy jeví být úzce spojen s žalobou na neplatnost ve smyslu judikatury uvedené v bodech 46 až 48 výše a podle této judikatury je tedy třeba jej zamítnout.

83 Žalobkyně kromě toho neposkytuje žádný důkaz na podporu existence poškození své pověsti, který by souvisel s napadeným rozhodnutím. V tomto ohledu rozhodnutí o zamítnutí její účasti v projektu, ať je jakkoli nepříznivé, nemůže být samo o sobě považováno za rozhodnutí poškozující její pověst. Dopady související s přijetím takového rozhodnutí jsou součástí rizika, jemuž se vystavuje každý informovaný hospodářský subjekt, když se takového řízení účastní. Z toho vyplývá, že poškození pověsti údajně související s napadeným rozhodnutím nebylo nijak prokázáno.

84 Návrh na náhradu nemajetkové újmy, ať v souvislosti s jednáním Komise či s napadeným rozhodnutím, je tudíž třeba zamítnout.

85 Ze všech předchozích úvah vyplývá, že návrh žalobkyně na náhradu škody musí být zamítnut v plném rozsahu, aniž by bylo třeba vyhovět jejímu návrhu na určení soudního znalce a jejímu návrhu na organizační procesní opatření směřující k získání svědectví koordinátorů. Její návrh na zveřejnění tohoto rozsudku Tribunálu musí být rovněž zamítnut.

86 Tuto žalobu je tedy třeba zamítnout v plném rozsahu.

K nákladům řízení

87 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (šestý senát),

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Holistic Innovation Institute, SLU se ukládá náhrada nákladů řízení.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. května 2016.

Podpisy.